

RAHANDUSMINISTEERIUM

Maksupoliitika suundumused

Dmitri Jegorov

Veebruar 2017

Sisukord

- Tegutsemiskeskond ja suundumusi Euroopast
- Hiljuti vastuvõetud maksumuudatused
- Mis on hetkel arutamisel-tegemisel
- Pikema vaate algatused

Maksupoliitiline raamistik seni

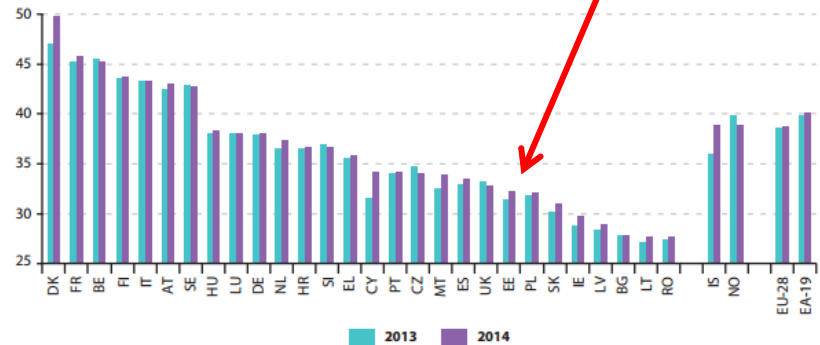
- Mõistlik maksukoormus – 33-34% piires SKT-st on olnud ja jääb optimaalseks
- Viimati on see nihkumas 35-36% kanti
 - *Kasv tingitud MTA efektiivsemast tööst – paljud maksumäärad LV, LT-s ei erine meist väga, kuid maksude kogumisega on küsitavusi (LT KM auk on nt üle 1 mld €)*
 - *Samuti on mõju 14% kasumimaksul, mis hoogustab kasumi väljamaksmist (ja maksutulud) sama SKT juures*

Objektiivsed raamid väljastpoolt

Graph 6: Distribution of the total tax burden according to type of tax base 2014
(% of total tax burden)

Graph 3: Tax revenue (including compulsory actual social contributions), 2013-2014
(% of GDP)

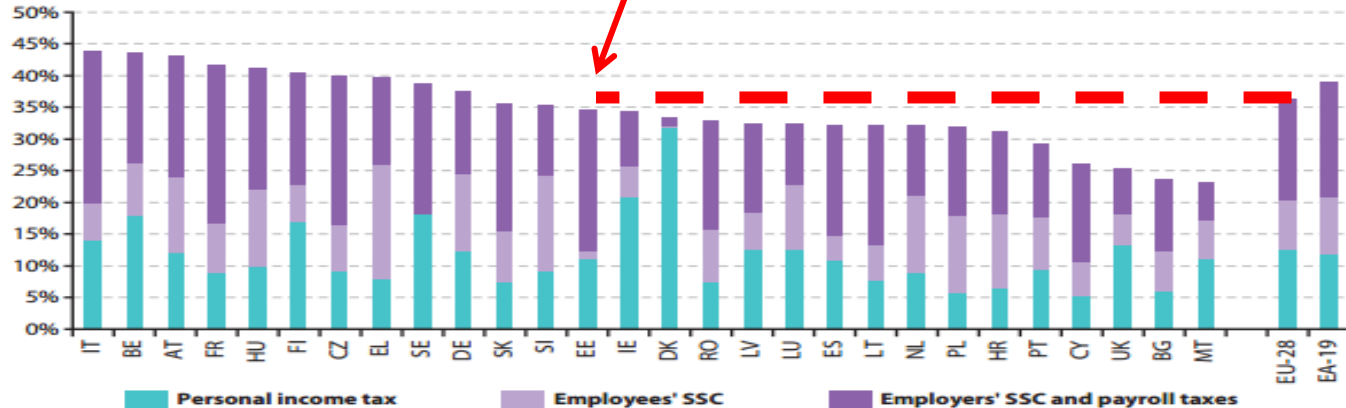

Source: DG Taxation and Customs Union, based on Eurostat data

- Üldine maksukoormus on pigem madal, kuid struktuuri vaatamata on see väide sisutühi
- Kaudsetes maksudes 5. koht, alkoholi- ja tubakaaktsiisis 2. ja kapitalimaksudes viimane

Objektiivsed raamid väljastpoolt (2)

Graph 12: Composition of the implicit tax rate on labour, 2014
(%)

Source: DG Taxation and Customs Union, based on Eurostat data

- Tööjõu maksukoormus on meil erinevalt väidetust täiesti keskmine (EU-s isegi alla keskmise)
- Kuid ka siin peab vaatama struktuuri – madalapalgalistel on see üle keskmise ja kõrgepalgalistel tuntavalt alla keskmise

Objektiivsed raamid väljastpoolt (3)

- Aktsiisid: kütus LV ja LT ning alkohol LV (1.03)

Bensiin 436 ja 434 eurot – EE on 512 eurot (+18%)

Diisel 341 ja 330 eurot – EE on 493 eurot (+49%)

Õlu 4,50 eurot – EE on 9,13 eurot (+103%), LT tõstab - üle 100%

Kange 14,50 eurot – EE on 23,89 eurot (+65%), LT tõstab

- Ettevõtte tulumaks LV, LT

LV, LT 15% (aga + FI tulumaks) – EE on 20%

- Palgad ja pensionid (EE/LV/LT – 2016 III)

Palk: 1119 / 847 / 793 ja pension: 390 / 296 / 255

Suundumusi Euroopast

- ATAD ja ATAD2
- DRM
- Maksuplaneerimise piiramine
- Käibemaksu lõplik süsteem jm arengud
- CC(C)TB

Suundumusi Euroopast (2)

- ATAD ja ATAD2

ATAD on direktiivina vastu võetud ja käib selle ülevõtmine riikide enda õigusaktidesse

ATAD2 menetlus on lõpusirgel (loodetavasti). See on EU Komisjoni poolt tehtud ettepanek hübriidsete ebakõlade likvideerimiseks ka väljaspool EU-d (nt püsiva tegevuskoha tekke ebakõla või topeltresidentsusest tingitud topeltmahaarvamine)

Suundumusi Euroopast (3)

- DRM – Dispute resolution mechanism

EU Komisjon on pakkunud direktiivi, mis lahendab topeltemaksustamise olukorrad liikmesriikide vahel kohustuslikus korras. Kui see direktiiv jõustub, on liikmesriikidel kohustus leida omavahel kokkulepe ning seda etteantud ajalise limiidi piires

Suundumusi Euroopast (4)

- Käibemaksusüsteem

E-kaubanduse jätkuv lihtsustamine: MOSS laiendamine kogu e-kaubandusele, maksukontrolli koordineerimine ja väikesaadetiste maksuvabastuse lõpp

Väikeettevõtete KM lihtsustuste süsteem

Lõplik käibemaksusüsteem: 0-määr piiriüleselt saavad kasutada üksnes usaldusväärsed ettevõtted, tavapäraselt rakendub ostja riigi KM-määr – seda ettepanekut veel ei ole ja pole kindel, mis kujul see tuleb – peaks tulema EE eesistumise ajal

LR-dele rohkem vabadust sätestada madaldatud määrasid

Suundumusi Euroopast (5)

- Agressiivse maksuplaneerimise piiramise konsultatsioon

Komisjoni konsultatsioon, mille eesmärgiks on koguda infot ja arvamus, kuidas saab kõige paremal moel sundida maksukonsultante jmt lõpetama agressiivsete kahjulike maksuskeemide väljatöötamine ja müümine ettevõtetele, kohustades neid avaldama antavaid soovitusi

Suundumusi Euroopast (6)

- CC(C)TB

Komisjon uuendas 2011 ettepaneku ning soovib, et Euroopa Liidus kehtiks ühtne ettevõtte (loomulikult traditsioonilise) tulumaksu baas ning liikmesriigid rakendaksid "oma" kasumiosale oma ettevõtte tulumaksu määra.

Riigile kuuluvat kasumiosa määratakse lähtuvalt käibest, töötajate arvust ja tööjõukulust ning varast.

Otsustatud ja jõustatud teemad

- Maksuvaba tulu 500 eurot kuni 1200 eurose kuise sissetulekuni ja 0 eurot alates 2100 eurosest sissetulekust
- Eluasemelaenu intresside mahaarvamise piirang 300 eurole
- Tervise edendamise kulud (100 eurot kvartalis) alates 2018 ning SM-vaba haigusraha alates 2017

Otsustatud ja jõustatud teemad (2)

- SM langetus 32%-le ära jäetud ning hotelli KM määr jäi 9%-le
- Jäeti ära diisliaktsiisi tõus alates 2018
- Lahja alkoholi aktsiis tõuseb 100% 2017-2018 jooksul (õlu, siider)
- Muudatused gaasiliste kütuste ja raske kütteõli maksustamises ning maagaasi aktsiisitõus

Arutamisel-tegemisel

- Optsioonide maksuleevendus
- FIEde maksumuudatuste pakett
- Ettevõtluskonto
- 14% kasumimaks ja laen vs dividend
probleemi lahendamine

Opsioonid ja FIEd

- Opsioonide maksuleevendus

Probleem on 3 aasta nõude täitmine full-exit olukorras

Lahendus on maksuvabastus juba väljateenitud osale

- Füüsilisest isikust ettevõtjate maksustamise ja aruandluse lihtsustamise ettepanekud

JuM juhtimisel FIEde töögrupis väljatöötatud

ettepanekud (2012) – kokku tegemisel / tehtud 22 tk

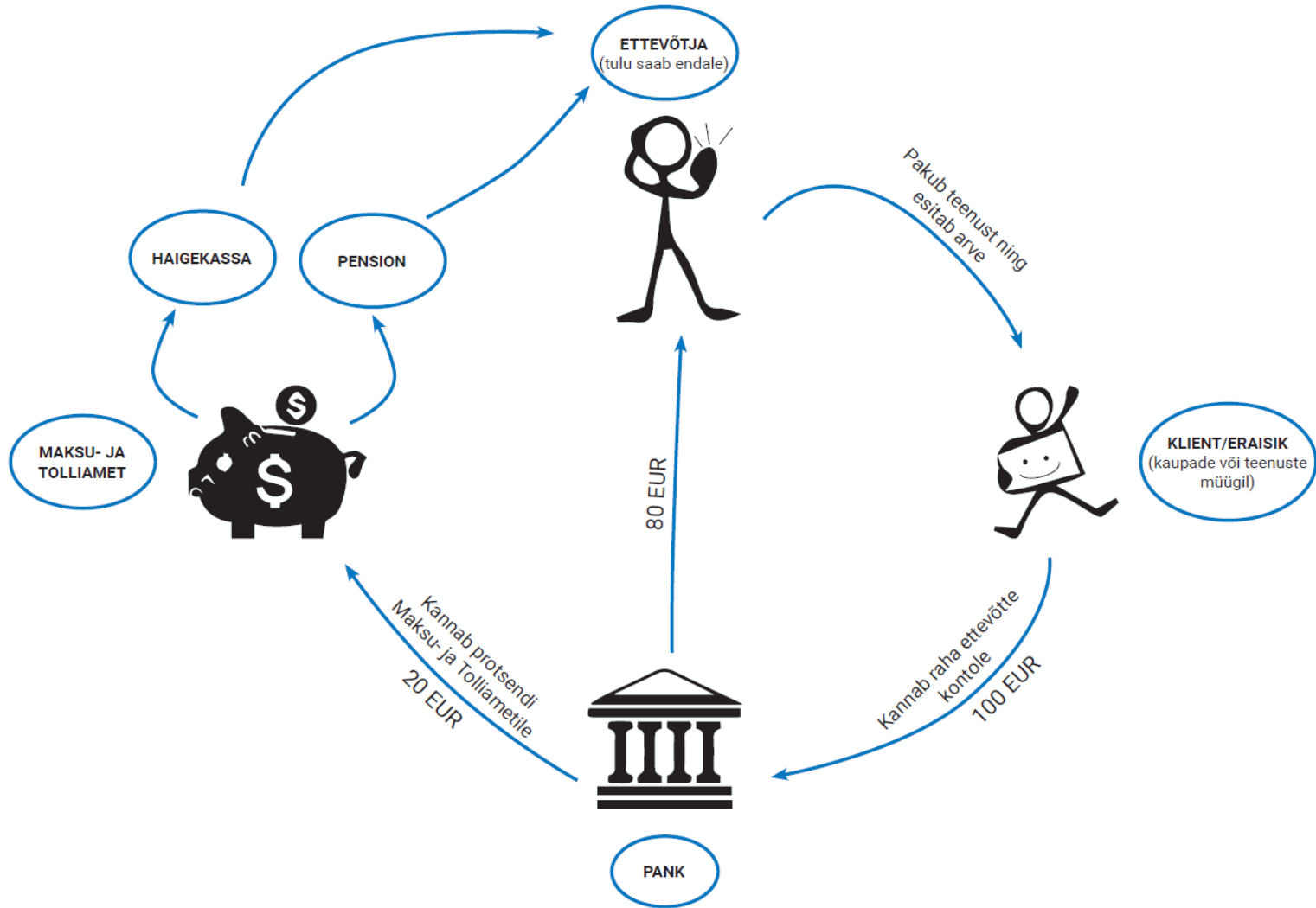
Enamik on seotud võrdsustamisega töötajatele ja ettevõtetele kehtivate reeglitega

FIEd

- Näited FIE-de projekti muudatustest

Erikonto üleviimine ühest pangast teise, vastuvõtukuludele ka fikseeritud summa (32 eurot), reklaami eesmärgil kingitava kauba maksuvabastus, kahjumite edasikandmise tähtaja pikendamine, sotsmaksust tingitud kahju edasikandmine, tervise edendus, sotsmaksuvaba haigushüvitis, välislähetuse toidukulu jmt

Ettevõtluskonto

Ettevõtluskonto (2)

- Käive kuni 25 000, teenused füüsilistele isikutele ja kaubad kõigile
- Ei mingeid kulusid, tšekke, deklaratsioone, lepinguid vmt – bürokraatiavaba
- Pank peab kinni 20% ja kannab ise MTA-le: sellega on kõik kohustused kaetud
- Kui käive on üle 1300 euro, siis ka ravikindlustus (= täidetud SM põranda nõue)

Regulaarselt jaotatava kasumi maksustamine

- Eesti äriühingud on sageli üle kapitaliseeritud, olenemata investeerimisvajadusest
- Kuigi maksustatakse üksnes jaotatud kasumit, ei tundu 20% maksumäär konkurentsivõimeline võrreldes Läti ja Leedu 15%ga
- Stabiilsem kasumi jaotamine suurendaks lisaks maksutulule ka riigieelarve tulude prognoositavust. Üldise maksumäära vähendamine seda ei tagaks

Regulaarselt jaotatava kasumi maksustamine (2)

- Ettepanek: 14% maksumäär jaotatud kasumile, mis on kuni võrdne sama ettevõtja eelneva kolme aasta keskmise Eestis maksustamisele kuulunud jaotatud kasumiga
- Välismaal teenitud kasum võetakse arvesse üksnes juhul, kui see on Eestis täiendavalt maksustatav, s.t ei lähe vabastusmeetodi alla

Füüsilisele isikule makstava dividendi maksustamine

- Madalam määr äriühingu tasandil eeldab täiendavat maksustamist füüsilisest isikust investori tasandil
- Praegu Eesti äriühingult saadud dividendi füüsilise isiku tuluna ei arvestata
- Välisriigist saadud dividend on üldjuhul samuti maksuvaba (maksustatav üksnes siis, kui välismaal pole võetud maksu ei dividendilt ega selle aluseks olevalt kasumilt)

Füüsilisele isikule makstava dividendi maksustamine

- Äriühingu ja füüsilise isiku summeeritud maksukohustus peaks jääma 20%le
- Selleks tuleb 14% tulumaksuga maksustatud kasumi osast füüsilisele isikule jaotatud dividendilt täiendavalt kinni pidada 7% tulumaksu
- Miks 7%, mitte 6%? Sest äriühingu ja füüsilise isiku maksubaas on erinev

Füüsilisele isikule makstava dividendi maksustamine

- Näide: äriühing on teeninud kasumit 100, mis sisaldab ka (madalama määraga) tulumaksu 14. Dividendina saab välja maksta $100 - 14 = 86$
- Selleks, et kasumi + dividendi efektiivne maksumäär jääks 20%le, tuleb füüsilisele isikule makstav dividend 86 maksustada maksumääraga Y, et leida täiendav maks 6
- Maksumäär $Y = 6 / 86 = 0,0697 = 7\%$

Füüsilise isiku välismaise dividendi maksustamine

- Välisriigist saadud dividendi ei tohiks maksustada koormavamalt kui Eestist saadud dividendi
- Halduskoormust arvestades tuleb jätkata senise välisdividendide maksuvabastusega, kehtestades lisaks kuritarvituste vastase sätte olukordadeks, kus kasum suunatakse Eesti äriühingult Eesti investorile **kunstlikult** välismaise äriühingu kaudu.

Mitteresidendile makstava dividendi maksustamine

- Mitteresidendist füüsilisele isikule makstavalt dividendilt, mille aluseks olevalt kasumilt on tasutud tulumaksu 14%, peetaks edaspidi samuti Eestis tulumaksu kinni 7%
- Maksulepingu olemasolu korral tuleb arvestada seal sätestatud kinnipeetava tulumaksu piiranguid (5% või 0%)

Laenude kaudu kasumi väljaviimine

- Kasumi maksustamise vältimiseks on levinud laenu andmine emaühingule vm seotud isikule, mida tagasi ei maksta
- Laenu tähtaega pikendatakse korduvalt ja/või laenult ei maksta reaalselt intressi
- Võimalik on kohaldada siirdehinna reegleid või laene juhtumipõhiselt ümber kvalifitseerida, kuid see on aja- ja töömahukas.

Laenude kaudu kasumi väljaviimine - panditulumaks

- Ettepanek: kehtestada tagatismaks (panditulumaks) emaühingule või õdedele antavatelt laenudelt
- Üksnes kasumi arvel antud laenule – ei maksustataks antud laene, mis ei ületa võetud laenude ja äriühingu osakapitali tehtud sissemaksete summat
- Ületav laenusumma maksustatakse 20%ga

Laenude kaudu kasumi väljaviimine

- Kui laen makstakse tagasi 2 aasta jooksul, siis tagastatakse ka panditulumaks. Kui ei maksta, siis muutub panditulumaks lõplikuks maksuks.
- Panditulumaksu tagastamise korral õigust maksuintressile ei teki
- Sarnaselt tuleks kohelda teisi (finants)instrumente, mis võimaldavad saavutada sama tulemuse (nt tagatis, hoius). Ka kontsernikontot, kui selle eesmärk on Eesti kasumi maksuvaba kasutamine kontsernis

Jätkuvalt arutamisel

- Tööandja sõiduauto segakasutus

Hind on 1,96€/kW, kui võimaldatakse isiklikku kasutust (maks on 1,30€). Kaotada sõidupäeviku kohustus. Üle 5-aastased autod 25% soodustus. Isikliku kasutuse mittevõimaldamise tõendamise on tööandja otsustada ja MTA-lt kontrollipõhimõtted ette. Väiksemate autode maksukoormus langeb kuni 66%, ka keskmise auto maksukoormus väheneb. Vabatahtlik rakendamine N1-le.

Pikem vaade suundadest

- Veel suundi, mis on töös, kindlad lahendused on alles tulekul

Teekasutustasu raskeveokitele, pakendiaktsiisi süsteemi muutmine e. pakendi maksustamine selle turule laskmisel, meremeeste maksurežiim, magustatud karastusjoogi maks, autode registreerimise tasu, pangalõiv, töötajate transpordi ja majutuse maksuleevendused, maksukrediit või –soodustused alustavatele ja / või kõrge lisandväärtusega äridele

RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh tähelepanu eest!

Küsimusi, ettepanekuid?

dmitri.jegorov@fin.ee